

[Elgaard.]

lige Højesteretsdomme, forskellige paa den Maade, at i det ene Tilfælde er der een, i det andet Tilfælde to o. s. v. af Højesteretsdommerne, som ikke er enige i den afsagte Dom. Det vil dog vist føre til, at dansk Offentlighed derved let kommer ind paa en Vurdering af den Begrundelse, som i de forskellige Tilfælde har været bestemmende med Hensyn til den endelige Afgørelse. Nu ved jeg godt, at man derom kan sige, at for saa vidt som man i det danske Samfund er Tilhænger af Offentlighed inden for Retsplejen og mere og mere vil drage Lægmandsbefolkningen ind i dette Arbejde, saa kan der i dette Indblik ogsaa ligge en opdragende Værdi. Det skal jeg slet ikke bestride, men jeg synes, at paa det nuværende Tidspunkt staa dansk Højesteret saa sikkert, dens Afgørelser er saa vel tagne til Efterretning fra Befolkningens Side, at man vanskeligt kan skabe en Ordning, der retsmæssigt kunde komme til at svare til denne. Og at det har Betydning inden for et Samfund, at man i den højeste Domstol har sin Autoritet, det kan man ikke komme bort fra.

Jeg frygter derfor for, at hvis man gennemfører det, Flertallet i Udvalget sammen med den højtærede Justitsminister er enigt om, saa vil man rokke ved selve denne Autoritet. Nu kan man over for denne Betragtning sige, at alle andre Domme er offentlige, og det gaar jo udmærket alligevel. Det kan siges, men Stillingen er jo den, at i en Række Domsafgørelser ved Underinstanserne ser begge en Sags Parter paa Undertrinene af Sagens Behandling frem mod, at den endelige, den uomstødelige, ja, faktisk den indiskutable Afgørelse falder først, naar Sagen naar frem til Højesteret. Det er dette, som Venstre mener, vi ikke, uden at der foreligger stærke anbefalende Grunde derfor, skulde røre ved, og derfor har Venstre den Opfattelse, at vi helst maa bevare den nuværende Ordning vedrørende Højesterets Votering. Ikke mindst mener vi, at dette kan have Betydning paa visse særlige Omraader i det moderne Samfund, baade vedrørende Stridigheder af faglig og jeg kan ogsaa sige af politisk Art. Ogsaa for disse Omraaders Vedkommende tror vi, at Højesterets nuværende Stilling er den heldigste. Man kan ganske vist forudsætte, at Højesteretsdommere er upaavirkelige saavel over for Ros og Dadel som over for Pressens Omtale af trufne Afgørelser, og det tror ogsaa jeg de er. Jeg er ikke af den Opfattelse, at de juridiske Personligheder, der bliver

Dommere ved Danmarks Højesteret, er modtagelige for Paavirkning i den ene eller den anden Retning, men der er en enkelt Gang faldet Udtalelser fra ikke ubetydelige Menneskers Side inden for det danske Samfund angaaende bestemte Højesteretsafgørelser, der kunde tyde paa en anden Opfattelse. Det første og mest nærliggende Tilfælde, som jeg vil have Lov at nævne, der synes at tangere Muligheden af Paavirkelighed hos Højesteretsdommere, forekom dengang der var fældet Dom i den bekendte Kolindsundsag. Ved den Lejlighed fremsatte den nuværende Statsminister en Udtalelse, der i sin Tendens og Ordstilling antydede, at det maaske nu var paa Tide, at Højesteret kom til at staa Offentligheden til Ansvar for sine Handlinger. Hvis der opstod blot den mindste Tvivl i Befolkningen om, at Højesterets Afgørelse, som den fremtræder ved Afslutningen af en Sag, er enstemmig, vil der i Betragtning af den Stilling, man har tildelt dansk Højesteret som Udøver af den højeste menneskelige Retfærdighed, efter min Mening være tilføjet vor Retspleje Skade.

Det tredje vigtige Omraade, om hvilket man gennem Udvalgsbehandlingen er naaet til en Flertalsafattelse, som er tiltraadt af den højtærede Justitsminister, er Nævningernes Deltagelse i Straffudmaalingen. Venstre har tidligere, bl. a. under Behandlingen af Retsplejeloven i Rigsdagssamlingen 1931—32, udtalt sig baade forstaaende over for og i Virkeligheden enig i en Udvikling i Overensstemmelse med det, der her er foreslaet. Men naar Venstre ikke des mindre paa nuværende Tidspunkt ikke kan tiltræde Forslaget og heller ikke de stillede Ændringsforslag herom til en Række af Lovforslagets Paragraffer, er Aarsagen den, at den nye Straffelov aabner Adgang til paa meget forskellige Omraader at paavirke den Person, der er kommet i Konflikt med Straffeloven, medens vi i 1931—32 havde en Straffelov, der indeholdt Minimums- og Maksimumsstraffe for forskellige Arter af Forbrydelser. Gennem den nye Straffelov er der givet de juridiske Dommere Mulighed for ved Domsafsigelsen over for de forskellige Arter af Forbrydelser at træffe en Afgørelse, der er retmæssig og ogsaa tager Hensyn til, hvad der kan paavirke den tiltalte paa gunstig Maade. Dertil kommer, at Nævningerne i de Sager, der er henlagt under Nævningeinstitutionen, i hvert Tilfælde for visse Arters Vedkommende, nemlig Sager angaaende Fosterdrab og Barndrab, vel nok har truffet saadanne Afgørelser, at der i Befolkningen er opstaaet